

A photograph of a woman from the waist down, wearing a white long-sleeved shirt tied at the waist and a colorful floral skirt. She is standing in a field of tall grass, with her hands near the grass. The background is a soft-focus green field.

Anja de Crom

Hals over kop

Verrassend, grappig en vooral heel herkenbaar
(Gay Krant)

laVita
Publishing

Halsoverkop

Roman

Anja de Crom

LaVita Publishing 2009

ISBN 9789079556120

© 2009 Anja de Crom

© 2009 LaVita Publishing, Utrecht

Grafische vormgeving: Jeelof Design, Leeuwarden
Omslagfoto: Getty Images

LaVita Publishing
www.lavitapublishing.nl

Niets uit dit boek mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Why don't we get together and call ourselves an institute

(Paul Simon)

Hoofdstuk 1

‘Dus...’ Hans haalde diep adem, ‘... heb ik besloten dat ik bij Karin ga wonen.’

‘In Spanje,’ zei Nel ten overvloede.

Hans was net terug uit Santa María, een of ander gehucht in Zuid-Spanje, waar ze op bezoek was geweest bij een vrouw die in een oude finca een woongroep wilde beginnen en daar advies bij nodig had. Na een lange periode van intensief mailcontact – ze kenden elkaar namelijk nog niet – had Hans een “werkbezoek” aan Spanje gebracht. Dat bezoek was tot twee keer toe verlengd, en nu zat ze hier stralend verliefd aan de keukentafel.

‘In Spanje,’ beaamde Hans nog maar eens, en daarna was het een paar minuten stil. Ik probeerde me voor te stellen hoe onze woongroep er zonder haar uit zou zien. Ik mocht dan huismeester zijn, Hans was degene die structuur bracht, die altijd wist wat er moest gebeuren en hoe je dat het handigste kon aanpakken. Dat zij voor haar vervroegd pensioen secretaresse was geweest, merkte je nog in alles. De kraak van het pand waar we nu woonden had ze van minuut tot minuut gepland. Ik moest lachen toen ik terugdacht aan Hans die als een soort generaal naast haar flipover had gestaan, orders uitdelend voor een kraakoperatie die uiteindelijk maar vijf minuten in beslag bleek te nemen. Lenie was de eerste die het woord nam. ‘Wanneer ga je weg?’

‘Zo snel mogelijk. Er moet nog enorm veel gebeuren in Santa María. Zodra ik alles hier geregeld heb, pak ik mijn koffers.’

‘Wil je je kamer aanhouden?’ vroeg Nel.

‘Dat zou niet kloppen met al onze mooie principes over woningnood,’ zei Hans. ‘Nee dus.’

‘Dan moeten we dus een nieuwe bewoonster zoeken,’ concludeerde Nel.

‘Ik vrees van wel.’

‘Het is net zo’n televisieprogramma,’ verzuchtte Lenie. ‘Ik heb zo veel bewondering voor die mensen die alles achter zich durven te laten.’

‘Had ik ook,’ zei Hans. ‘Maar eigenlijk is er niks dappers aan, je moet het gewoon doen.’

‘Het gaat anders heel vaak mis bij die programma’s,’ zei Kitty.

‘Dat komt doordat die mensen niet goed voorbereid zijn. Wij zullen het echt wel redden daar. Karin en ik spreken allebei een aardig mondje Spaans, ik weet hoe je een pand verbouwt en verder hebben we daar alvast alles uitgezocht wat uitgezocht moest worden.’ Kitty was nog niet overtuigd. ‘Behalve dan dat jullie nog maar *nét* een relatie hebben. Als het uitgaat, heb je niks meer.’

Hans haalde haar hand door haar warrige grijze krullen en glimlachte. ‘Voorlopig zit het goed, en wie niet waagt, die niet wint. Oh, jullie zouden het daar eens moeten zien,’ zei ze op een dromerige toon die ik vandaag voor het eerst hoorde. ‘Het is echt een fantastische plek. Zon, zee, strand, een oneindig cowboylandschap en een schilderachtig dorpje. En die finca is een potentieel paleisje.’

‘Ik kan niet wachten om te komen kijken,’ zei Nel.
‘Daar kom je nog wel van terug,’ zei Kitty. ‘Zodra je daar bent, zetten ze je aan het werk. Dan mag je de tuin ompsitten of een muurtje metselen onder de bloedhete Spaanse zon. Leer mij dat lesbocircuit kennen. Dat verandert nooit. Vele vrouwen maken licht werk, en solidariteit is een groot goed.’

Hans lachte. ‘Wat ben je weer heerlijk negatief. Karin en ik gaan heel veel zelf doen, en ze organiseert klusvakanties: goedkoop overnachten in ruil voor helpen bij de verbouwing. We hebben advertenties gezet op internet en de eerste vrouwen hebben al geboekt. Niet iedereen heeft zo’n hekel aan klussen als jij.’

‘Goedkoop overnachten en eten in ruil voor werk,’ zei Kitty. ‘Wel een beetje jaren tachtig, hè?’ Kitty was in de jaren tachtig een twintiger geweest, net als ik nu. Toch raar dat ik bevriend was met iemand die al mijn leeftijd had toen ik nog geboren moest worden.

‘Dat was anders een toptijd voor de vrouwenbeweging,’ zei Nel.

‘Karin heeft een enorme lap grond, daar komt een camping,’ ging Hans verder. ‘En een bijgebouw waar ze een workshopruimte van wil maken.’

‘Kassa,’ zei Nel bewonderend.

Mijn telefoon piepte. Een sms’je: “*Liefje, ik kom straks bij je langs. Met een verrassing. X.*”

‘Jullie kunnen ook themavakanties aanbieden,’ zei ik, terwijl ik mijn mobieltje weer weglegde. ‘Volgens mij kun je daar bakken geld mee verdienen.’

‘Intuïtief schilderen aan de Spaanse kust,’ zei Kitty.

‘Of tapas koken,’ zei Nel verlekkerd.

‘Spirituele werkweken,’ stelde Lenie voor. ‘Dan kom ik ook.’

‘Waarom ga je die niet gewoon géven?’ vroeg ik. ‘Je weet er zo veel van, jij kunt wel mee als begeleider. Lekker een weekje naar de zon, doen wat je leuk vindt en daar nog voor betaald krijgen ook. Ik zou het wel weten als ik jou was.’

‘Denk je echt dat ik dat zou kunnen?’ Lenie gaf de hele dag door ongevraagd spiritueel advies en ze wist alles over alle mogelijke alternatieve geneeswijzen, maar toch klonk ze onzeker.

‘Tuurlijk,’ deed Nel een duit in het zakje. ‘Je bent een expert op spiritueel gebied. Of in elk geval ervaringsdeskundige. Je moet er sowieso naartoe om zo’n beschermende cirkel om het huis te trekken, met die speciale slaolie, zoals je bij ons ook hebt gedaan.’

‘Dat werkt goed, hè,’ glunderde Lenie. ‘We hebben al mooi drie jaar geen ramspoed gehad.’

‘We dwalen af,’ zei Hans. ‘Gaan we hier nou met z’n allen zitten bedenken wat Karin en ik met het huis moeten doen? Laten we even doorgaan met de vergadering.’

Een uur van chaotisch vergaderen volgde. Kitty dacht dat we onze nieuwe bewoonster in ons eigen netwerk zouden moeten zoeken, Lenie wilde advertenties ophangen in het Spiritueel Gezondheidscentrum en bij de Groene Winkel en Nel, die in het buurthuis een cursus *Internet voor senioren* volgde, wist wel twintig websites met een prikbord. Uiteindelijk besloten we het gewoon allemaal te doen, en vervolgens nam het formuleren van de advertentietekst ook nog eens drie kwartier in beslag. Ik was benieuwd hoeveel reacties we zouden krijgen.

Ik was net verdiept in een detective, toen mijn deur openging. Ik moest twee keer kijken voor ik doorhad dat het Mo was die in de deuropening stond. Haar lange rode dreads, waarvoor ik drie jaar geleden als een blok gevallen was, hadden plaatsgemaakt voor heel kort blond haar.

‘En, hoe vind je het?’ vroeg ze.

‘Wat?’ vroeg ik plagerig.

Ze liep naar me toe, pakte mijn schouders, drukte me achterover op het bed en kwam bovenop me liggen.

‘Mijn háár, sukkel. De hele woongroep heeft er al iets van gezegd, maar jij doet net of je het niet ziet.’

‘Ik weet het niet. Laat me eens goed naar je kijken.’

Ze rolde weer van me af en ging rechtop zitten.

Ik kwam ook overeind en bekeek haar hoofd uitvoerig.

‘Je kunt het hebben. Maar het had niet hoeven, je had de mooiste dreads van de stad.’

‘Ik wilde weer eens wat anders,’ zei ze, half verontschuldiging.

‘Waarom dan? Dreads zijn makkelijk en mooi. En je hebt nooit haren in je doucheputje.’

‘Die heb ik nu ook niet.’

Punt voor Mo. ‘Wat vind je er zelf van?’

‘Ik ben er bijna aan gewend.’

‘Mo?’ Ik kreeg ineens een ingeving. ‘Je hebt dit toch niet vanwege je werk gedaan? Om representatief te zijn of zoiets?’

Ze gaf geen antwoord.

Ik schudde haar door elkaar. ‘Dat méén je niet! Waar zijn je principes gebleven? Als ze je niet nemen zoals je bent, dan maar niet toch?’

‘Dat kun jij makkelijk zeggen,’ zei ze. ‘Jij zit hier een

beetje conciërge te spelen en in het Filmhuis hoef je nou ook niet meteen in mantelpak. Voor mij is het anders.’

‘Hoe anders? Mo, je werkt op een reclamebureau. Tussen allerlei creatieve types.’

‘Maar ik heb geen creatieve functie. Ik ben medewerker personeelszaken. En als ik ooit iets wil bereiken, zal ik me toch moeten aanpassen.’

‘Flauwekul.’ Het was eruit voor ik het wist. Shit. Mo was amper binnen en we stevenden al af op een ruzie. Misschien was het tij nog te keren. Ik stak mijn hand uit. ‘Laat eens voelen. Ik durf te wedden dat iedereen op je werk er al aangezeten heeft. Terwijl ik daar toch het meeste recht op heb.’

Ze kroop tegen me aan terwijl ik met mijn hand over haar stekeltjes aaide. ‘En?’

‘Heel opwindend.’

‘Zo zie je maar. Elk nadeel heb z’n voordeel. Ben je nou eindelijk blij om me te zien?’

‘Dat was ik al.’ Ik kuste haar. ‘En al scheer je je hele hoofd kaal of neem je een hanenkam of...’ Ik moest even nadenken om iets écht ergs te bedenken. ‘Een permanentje,’ vulde Mo aan.

‘Ja, of een permanentje.’ Ik kuste haar weer en voor ik het wist waren we verstrengeld in zo’n omhelzing waarbij je je afvraagt waarom je in vredesnaam al die kleren hebt aangetrokken, omdat je toch het liefste wilt dat elk stukje huid de hare raakt, zo’n omhelzing waarin zachtjes strelen langzaam maar zeker, dat weet je, overgaat in nagels in je rug, en een licht hijgen een verlangend kreunen, een allesoverweldigend schreeuwen en uiteindelijk een gelukkig zuchten

wordt, kortom, zo'n omhelzing die uitdraait op goede seks.

'Wat,' vroeg Mo na afloop, liggend op haar zij, leunend op één elleboog, 'wilde je nou precies zeggen?'

Ik keek haar niet-begrijpend aan, nog een beetje rozig van wat we net allemaal gedaan hadden.

Ze streek met haar wijsvinger langs mijn haargrens, achter mijn oor langs, de lijn van mijn kaak volgend, en kwam uit bij mijn mond. 'Ik moest mijn hoofd kaalscheren, of een hanenkam nemen, of een permanentje...'

'Oh ja.' Ik kuste het topje van haar vinger. 'Je bent mijn liefje en ik hou van je. Ik neem je wél zoals je bent. Nu, nog een keer, als je wilt.'

'Geen haren in het doucheputje,' zei Mo, toen ze 's ochtends uit de douche kwam. 'Tenminste, niet van mij. En moet je voelen, het is alweer bijna droog.'

'Ik ga niet meer voelen,' zei ik. 'Je weet wat daarvan komt. En jij moet naar je werk. Je hebt geen tijd om je te laten betasten.'

Ze grijsde. 'Kan ik een shirtje van je lenen? Ik vind het zo stom om twee dagen achter elkaar in dezelfde kleren te gaan werken.'

'Tuurlijk.' Ik liep naar mijn kleerkast. 'Dat moet zeker een schoon representatief shirtje zijn dan?'

Ze stak haar tong uit en ving behendig het roze shirt op dat ik haar toewierp. 'Dank. Ga je mee ontbijten?'

'Zo, jij bent ook vroeg wakker,' zei ik tegen Kitty, die als enige aan de ontbijttafel zat in een outfit die sterk contrasteerde met de zwarte jaren tachtig popheldinnen-T-shirts die ze normaal droeg: ze

had een keurig gestreken wit bloesje aan met een bruin colbertje. Het was haar zelfs gelukt om haar weerbarstige bruine haar in model te krijgen.

‘Sollicitatiegesprek,’ antwoordde ze op weinig enthousiaste toon.

‘Leuk.’ Mo pakte een boterham. ‘Waar?’

‘Alsof dat wat uitmaakt. Ik word toch niet aangenomen.’

Mo keek me vragend aan. Ik gaf haar een “laat maar”-blik, maar daar trok ze zich niets van aan. ‘Als je er met zo’n houding ingaat, word je niet aangenomen, nee,’ zei ze belerend. ‘Een beetje motivatie lijkt me wel op z’n plaats als je gaat solliciteren.’

‘Lieve schat, ik ben achtenveertig en ik ben jaren arbeidsongeschikt geweest vanwege RSI. Zou jij me aannemen?’

‘Hangt van de baan af.’ Mo gaf niet snel op.

‘Iets administratiefs op een basisschool,’ zei Kitty onwillig.

‘Administratief werk lijkt me niet zo handig met een RSI-geschiedenis,’ zei Mo.

Kitty stond op. ‘Ik kan niks anders.’ Ze slofte de keuken uit.

‘Nou, succes,’ zei Mo. Ze pakte nog een boterham en besmeerde die dik met pindakaas. ‘Zo ken ik Kitty niet,’ zei ze, vlak voor ze haar eerste hap nam. ‘Ik ook niet,’ zei ik. ‘Ze is behoorlijk chagrijnig de laatste tijd.’

Mo dacht na. ‘Ik vraag me af of dat RSI-verleden wel het probleem is. Volgens mij is die vrouw zo depressief als een deur.’

‘Zou kunnen. Het is ook allemaal niet gemakkelijk.’

‘Dat is maar hoe je het bekijkt. Ze heeft een leuke vriendin, een dak boven haar hoofd en een gezellige

groep vrouwen om zich heen. Er zijn mensen die het minder goed voor elkaar hebben.’

‘Er zijn ook mensen die het beter voor elkaar hebben en tóch depressief worden. Dus dat is geen maatstaf. En misschien is ze wel helemaal niet depressief, weet jij veel. Misschien spelen er wel andere dingen. Relatieproblemen bijvoorbeeld.’

‘Dan moet ze naar jullie *Issue Dyke Café*,’ zei Mo.

Eens per maand was er *Issue Dyke Café* in onze bar, een soort kruising tussen een praatgroep en een gezellige caféavond. Gerda was er een jaar geleden mee gestart toen het COC de vrouwenpraatgroep om financiële redenen had afgeschaft. Meteen vanaf de eerste keer was het een succes geweest. De avond begon met een gesprek van anderhalf uur over uiteenlopende onderwerpen, en daarna kon er geborrelt worden. Af en toe kwam er een gast, meestal waren dat therapeuten die iets deskundigs kwamen vertellen over een onderwerp waarin ze gespecialiseerd waren. Ik stond op die avonden achter de bar, dus ik had al een hoop opgestoken over eetstoornissen en alcoholisme, maar ook over verlatingsangst, bindingsangst en symbiotische relaties. Het leven kon knap ingewikkeld zijn, voor sommige mensen tenminste.

‘Ja, dat zou ze kunnen doen, als Gerda daar niet bij zou zijn,’ zei ik. ‘Het is wat moeilijk praten over hoe moeilijk je relatie is – als dat het probleem is – als je vriendin ernaast zit.’

‘Hm, je hebt gelijk, dat praat vast niet echt lekker,’ zei Mo. ‘Ach, misschien krijgt ze die baan wel gewoon. Als ze iets om handen heeft, heeft ze minder tijd om

te piekeren of zich druk te maken. Dan komt het vast goed.'